

**პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის
სახელწოდება: პრაქტიკოსი ექთანი**

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: პრაქტიკოსი ექთნის V საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია

პროფესიული განათლების საფეხური: V საფეხური

პროგრამის მოცულობა: 150 კრედიტი, სულ 3750 საათი, აქედან: 60% - 90 კრედიტი (2250 საათი), 40% - 60 კრედიტი (1500 საათი) სასწავლო და საწარმოო პრაქტიკის.

პროგრამის ხანგრძლივობა: 130 კვირა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: დაწესებულებაში ჩაირიცხება პირი, რომელსაც დაძლეული აქვს სრული ზოგადი განათლების კურსი და გაივლის გასაუბრებას. ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის დაძლევის დამადასტურებელი დოკუმენტის და დაწესებულების შესაბამისი აქტით განსაზღვრული სხვა დოკუმენტების წარმოდგენისა და გასაუბრების წარმატებით გავლის შემდეგ პირი მოიპოვებს პროფესიული სტუდენტის სტატუსს.

პროგრამის მიზანი – პროფესიული პროგრამის მიზანია ჯანდაცვის სფეროში საექთნო საქმის პროფესიონალი კადრების აღზრდა, რომლებიც ნებისმიერი ასაკის ინდივიდის, ოჯახების, მოსახლეობის, სხვადასხვა ჯგუფების ჯანმრთელობის დაცვის და დაავადებათა პრევენციის, ჯანმრთელობის აღდგენა-შენარჩუნებისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვის პროცესებში მონაწილე პირები იქნებიან. პროგრამა მიზნად ისახავს ისეთი კადრის აღზრდას, რომლის საქმიანობა მოიცავს ავადმყოფთა, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა / ტერმინალურ პაციენტთა მოვლასა და მართვას. საექთნო საქმის თეორიის, საბაზისო სამედიცინო მეცნიერებების ცოდნისა და ძირითადი კლინიკური უნარების პრაქტიკაში გამოყენების მეშვეობით პრაქტიკოსი ექთანი შესაბამისად უნდა პასუხობდეს მოსახლეობის ჯანდაცვის მუდმივად ცვლად საჭიროებებს.

სწავლის შედეგი

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<p>• პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებული მრავალმხრივი და სპეციალიზირებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა, პროფესიული საქმიანობის შესაძლებლობების გაცნობიერება;</p>
-------------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • აქვს საექთნო საქმისთვის საჭირო ბაზისური თეორიული ცოდნა და კლინიკური უნარ-ჩვევები, რის საფუძველზეც წარმატებით და გაცნობიერებულად ასრულებს პრაქტიკოსი ექთნის პროფესიულ როლს, მისიას და ფუნქციებს; იცის და გაცნობიერებული აქვს საექთნო საქმის ძირითადი ღირებულებები, ეთიკური და სამართლებრივი ასპექტები, ასევე იცის საექთნო საქმის სოციალური, კულტურული, სულიერი, ეკონომიკურ-პოლიტიკური ასპექტები; იცნობს ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემას და გაცნობიერებული აქვს პრაქტიკოსი ექთნის დანიშნულება; იცნობს უსაფრთხოების წესებს, ინფექციის კონტროლის პრინციპებს და გაცნობიერებული აქვს ამ პრინციპების დაცვის აუცილებლობა უსაფრთხო სამუშაო გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით; • უზრუნველყოფს პაციენტთა ტრიაჟს, პირველად საექთნო შეფასებას და მონიტორინგს; • ფლობს გადაუდებელი მედიცინის საფუძვლებს (BLS, ACLS, PHTLS, ATLS); • იცნობს თანამედროვე საკომუნიკაციო საშუალებებს; • იცნობს ინფორმაციის რეგისტრაციის, შენახვისა და გავრცელების პრინციპებს; • გაცნობიერებული აქვს პრაქტიკოსი ექთნის როლი ჯანმრთელობის ხელშეწყობასა და უზრუნველყოფაში, როგორც ინდივიდუალურად, ასევე მულტიდისციპლინურ პროფესიულ გუნდში საქმიანობის კონტექსტში; იცის მართვისა და ლიდერობის ძირითადი პრინციპები;
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p>შემეცნებითი და პრაქტიკული უნარების ფართო სპექტრის გამოყენება აბსტრაქტული პრობლემების შემოქმედებითად გადასაწყვეტად. სტაბილურ გარემოში გარკვეული დამოუკიდებლობით შეასრულოს წინასწარ განსაზღვრული დავალებები, ძირითადი მეთოდების, ინსტრუმენტებისა და მასალების გამოყენებით;</p> <p>პაციენტის ოპტიმალური, კომპორტული და ეთიკური მოვლის მაღალი ხარისხით უზრუნველყოფა;</p> <p>პაციენტის ფიზიკური და ფსიქოსოციალური ჯანმრთელობის ნორმისა და დევიაციის ნიშნების ამოცნობა, ტრიაჟი და პირველადი საექთნო შეფასება, ადექვატური ინტერპრეტაცია და საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში შესაბამისი ქმედებები განხორციელება;</p> <p>პირველადი გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების გაწევა;</p> <p>მარტივი კომპიუტერული და პროგრამული პრობლემების გადაჭრა; ინგლისურ ენაზე მიღებული პროფესიასთან დაკავშირებული ინფორმაციის დამუშავება; კლინიკური უნარ-ჩვევების დემონსტრირება, საექთნო შეფასების, პრობლემის იდენტიფიცირება; სასწავლო პრაქტიკის განმავლობაში მიღებული გამოცდილების საფუძველზე შეძლებს რეალურ გარემოში როგორც პაციენტთან, ასევე მის ახლობლებსა და სამედიცინო გუნდის სხვა წევრებთან გამართულ ურთიერთობას ეთიკის ნორმების დაცვით; პაციენტის ღირსების, უფლებების დაცვა, ადვოკატირება და ასოცირებული ინფორმაციის კონფიდენციალურობა;</p>

	<p>შესაბამისი სამედიცინო დოკუმენტაციის წარმოება, შენახვა, დაცვა, გადაცემა და გავრცელება;</p> <p>მოვლის დაგეგმვა და მოვლის პროცესის მოდელირება პაციენტის მდგომარეობის, ასაკის და დაავადების გათვალისწინებით; საკუთარი თავის დაცვა სხეულებრივი და მენტალური პრობლემებისაგან პროფესიული მოვალეობის შესრულების დროს (განსაკუთრებით ინფექციის კერაში მუშაობისას); შეხების განსაკუთრებული უნარების ჩამოყალიბება; ტერმინალურ ფაზაში მყოფი პაციენტზე მოვლა-მზრუნველობა; სტაციონარში და ბინის პირობებში პაციენტის მოვლა;</p> <p>პაციენტის სხვადასხვა ინვაზიური და არაინვაზიური პროცედურების მოვლა და წარმოება;</p> <p>სამკურნალო საშუალებების შენახვა, დარიგება, ორგანიზმში შეყვანა და წამლების ორგანიზმზე მოქმედების გვერდითი ეფექტების გათვალისწინება; მასზე დელეგირებული სამკურნალო წამლო და სამედიცინო ტექნიკურ და ტექნოლოგიურ საშუალებათა დანიშნულებისამებრ გამოყენება, შენახვა და გამოყენებული მასალის მასალის განადგურება წესების დაცვით; ცალკეულ დაავადებათა მიმდინარეობისა და თავისებურებების გათვალისწინება; დეზინფექციის ჩატარება; სანიტარული ნორმების დაცვა; პაციენტის მოვლა ასეპტიკისა და ანტისეპტიკის გათვალისწინებით; პაციენტს ასწავლოს საკუთარი თავის მომსახურება და მოვლა; გინეკოლოგიური დაავადებების ზოგადი არსის გათვალისწინება და გართულებების პროფილაქტიკა; გარკვეული დამოუკიდებლობით მელოგინე ქალის მოვლა; სხვადასხვა დაავადების სიმპტომო-კომპლექსების ამოცნობა; ავადმყოფი ბავშვის მოვლისას პედიატრიის საფუძვლების გათვალისწინება; ნევროლოგიურ დაავადებათა სიმპტომების ამოცნობა და შესაბამისი მოვლა; პაციენტის ასაკობრივი ნორმების გათვალისწინება ფსიქიური პრობლემების მქონე პაციენტებთან ურთიერთობისას; ფსიქიატრიული პაციენტის მოვლისას წარმოქმნილი პრობლემებზე ადექვატური რეაგირება და ფსიქიატრიული პაციენტის შესაბამისი მოვლა; კრიტიკულ სიტუაციებში საკუთარი თავის მართვა; პირველადი გადაუდებელი დახმარება სუნთქვის, სისხლის მიმოქცევის და ცნობიერების დარღვევისას; პაციენტის აღმსარებლობის მიუხედავად მისი მოვლა ადამიანური ღირსების შესატყვისად; საკუთარი სამუშაო გეგმის შედგენა და მისი შეთანხმება სამედიცინო გუნდის წევრების სამუშაო გეგმასთან;</p> <p>დაქვემდებარებული ადამიანური რესურსების ეფექტური სწავლება-განათლება, მართვა, ფუნქციების ადექვატური დელეგირება;</p> <p>სკრინინგ-ტესტების, ადექვატური პრევენციული ღონისძიებების ანდა იმუნიზაციის წარმოება;</p> <p>ჯანმრთელობის ხელშეწყობა ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვის გზით.</p>
<p>დასკვნის უნარი</p>	<p>პრობლემის ამოცნობა, მათი გადაჭრისათვის სათანადო მონაცემების იდენტიფიცირება და ანალიზი სტანდარტული მეთოდების გამოყენებით, ასევე დასაბუთებული დასკვნების გაკეთება;</p> <p>დროულად ამოიცნოს პაციენტის მოვლის/მართვის გეგმის ხელისშემშლელი, დამაბრკოლებელი გარემოებები და დამოუკიდებლად ან სხვისი დახმარებით აღმოფხვრას ისინი; შესაბამისი კორექტივები შეიტანოს მოვლის/მართვის გეგმაში და ცვლილებები შეათანხმოს სამედიცინო გუნდის</p>

	<p>დანარჩენ წევრებთან; ამოიციოს პაციენტის ფიზიკური და ფსიქოსოციალური ჯანმრთელობის რისკ-ფაქტორები და სიცოცხლისთვის საშიში მდგომარეობები, გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნები და იმოქმედოს სამედიცინო გუნდთან შეთანხმებულად, გადაუდებელი საჭიროებების შემთხვევაში კი - დამოუკიდებლად.</p>
<p>კომუნიკაციის უნარი</p>	<p>იდებისა და ინფორმაციის სტრუქტურირებულად და თანმიმდევრულად გადაცემა სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ინფორმაციის გამოყენებით. პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში აუცილებელი და გამოსაყენებელი ინფორმაციის, შინაგანაწესის, ხელშეკრულებისა და სხვა საჭირო ინფორმაციის გამოყენება; პროფესიასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ზეპირი კონტაქტის, მოსმენილის გააზრების და საჭიროებისას დაზუსტების;</p> <p>უნარი შესწევს მშობლიურ და უცხოურ ენებზე ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია დაამყაროს სამედიცინო პერსონალთან, ჯანდაცვისა და სოციალურ მუშაკებთან, პაციენტებთან და სხვა ინდივიდებთან, თუ ინდივიდთა ჯგუფებთან საექთნო საქმის ეფექტური განხორციელების მიზნით;</p> <p>უნარი შესწევს გადასცეს და გაუზიაროს მიღებული ცოდნა და ინფორმაცია სპეციალისტებსა და არასპეციალისტებს. აქვს პრეზენტაციის უნარი.</p> <p>იგი წარმატებით იყენებს ინტერპერსონალური კომუნიკაციის უნარებს სამედიცინო და სხვა ტიპის პროფესიული გუნდის დანარჩენ წევრებთან ეფექტური თანამშრომლობისა და კოორდინირებული საქმიანობის მიზნით;</p> <p>კრიტიკული სიტუაციის შეფასების და ინფორმირების; პაციენტთან და მისი ოჯახის წევრებთან კომუნიკაციის; საჭიროების შემთხვევაში ინფორმაციის ექიმისთვის მიწოდების; პაციენტთან და მისი ოჯახის წევრებთან კომუნიკაციის; დანიშნულების შესრულების შესახებ დროული ინფორმაციის მიწოდების; დოკუმენტაციის კვალიფიცირებული წაკითხვის და ინფორმირების; შეუძლია პაციენტის ოჯახის წევრებთან კომუნიკაციის და მათთვის სხვადასხვა დაავადებისას მოვლის თავისებურებების გათვალისწინების სწავლების; მედიკამენტური დანიშნულების დარღვევის შემთხვევაში სწრაფი ინფორმირების; ინგლისურ ენაზე მარტივი კომუნიკაციის; საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების; სხვადასხვა აღმსარებლობის ადამიანებთან ერთნაირად კეთილგანწყობილი დამოკიდებულების.</p>
<p>სწავლის უნარი</p>	<p>საკუთარი სწავლის მიმართულებების განსაზღვრა ცვალებად და გაუთვალისწინებელ ვითარებაში;</p> <p>შეუძლია დამოუკიდებლად განსაზღვროს საკუთარი ცოდნის დეფიციტი, საჭიროებები და პრიორიტეტები შემდგომი პროფესიული სრულყოფის მიზნით. აღნიშნულიდან გამომდინარე შეუძლია მოიძიოს შესაბამისი წყაროები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის უწყვეტ პროფესიულ განვითარებასა და კარიერულ წინსვლას;</p>

	<p>საჭიროების შემთხვევაში მითითებული ლიტერატურის მოძიების, ინფორმაციის მოპოვების და ცოდნის გაღრმავების; საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ინგლისური ენის გამოყენებით ხელმისაწვდომი გახადოს თავისთვის თანამედროვე სასწავლო ლიტერატურა; კერძო სწავლების საფუძვლების ცოდნა აძლევს პროფესიული წინსვლის შესაძლებლობას; შემდგომი სწავლის შესაძლებლობებისა და გადაწყვეტილებების მიღების.</p>
<p>ღირებულებები</p>	<p>პროფესიული საქმიანობისათვის დამახასიათებელ ღირებულებებთან თავისი და სხვათა დამოკიდებულებების შეფასება და სხვებისთვის გაზიარება;</p> <p>მოქმედებს საექთნო საქმიანობის მარეგულირებელი საერთაშორისო და ადგილობრივი საკანონმდებლო და ეთიკური ნორმების შესაბამისად;</p> <p>მაღალი პასუხისმგებლობით ეკიდება საკუთარ პროფესიულ საქმიანობას;</p> <p>კრიტიკულად უდგება საკუთარ საქმიანობას, საჭიროების შემთხვევაში ითვალისწინებს ადექვატურ პროფესიულ შენიშვნებს, მითითებებსა და რეკომენდაციებს;</p> <p>აფასებს სხვათა დამოკიდებულებას პროფესიული ღირებულებებისადმი და მზად არის საკუთარი დამოკიდებულება გაუზიაროს სხვას.</p> <p>პაციენტებთან, მათ უახლოეს მიკროსოციუმთან და კოლეგებთან ურთიერთობისას ეთიკური ნორმების დაცვის უნარი; პროფესიული პრობლემების წამოჭრისას გულისხმიერი დამოკიდებულების უნარი; პალიატიური მოვლისადმი განსაკუთრებული დამოკიდებულება;</p> <p>გარემოს სანიტარული მდგომარეობის შეფასებისა და პრევენციის უნარები; რელიგიური მიკუთვნებულობის მიუხედავად კრიტიკული სიტუაციებისას პაციენტის მიმართ კეთილგანწყობა.</p>

დასაქმების სფეროები – მე-5 საფეხურის პრაქტიკოსი ექთნის დასაქმების ადგილებია: სხვადასხვა დონის დიაგნოსტიკური, სამკურნალო/პროფილაქტიკური და სარეაბილიტაციო დაწესებულებები, ჰოსპისები, სხვადასხვა ტიპის თავშესაფრები, და ქვეყნის კანონმდებლობით განსაზღვრული სფეროების ორგანიზაციები.